

Granskning av delårsrapport 2020

Lysekils kommun

Malin Ringedal

Rebecka Äremann

Översiktlig granskning

Innehållsförteckning

Inledning	3
lakttagelser och bedömningar	4
Bedömningar utifrån kontrollmål	9

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer översiktligt granskat kommunens delårsrapport för perioden 2020-01-01 – 2020-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2020.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning per revisionsfråga:

Revisionsfråga	Kommentar	
Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?	Uppfyllt Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsbokslutet per 31 augusti 2020 inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2020.	
Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?	Kan ej bedöma Utifrån vår översiktliga granskning av kommunstyrelsens rapportering av förväntat utfall av måluppfyllelse och översiktlig granskning av den finansiella rapporteringen lämnar vi bedömningen att vi inte kan bedöma om resultatet är förenligt med de mål som fullmäktige har beslutat. Motivering till bedömningen framgår av s. 8-9.	

Inledning

Bakgrund

Fullmäktige ska behandla minst en delårsrapport per år. I samband med fullmäktiges behandling av delårsrapporten ska även revisorerna bedöma resultatet i delårsrapporten. Denna granskning utgör underlag för det utlåtande som revisorerna ska lämna till fullmäktige.

Delårsrapporten ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret och den ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång.

Revisionsobjekt är styrelsen som är ansvarig för delårsrapportens upprättande. Vårt ansvar är att granska delårsrapporten utifrån god sed.

Syfte och Revisionsfrågor

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Avgränsning och metod

Granskningen av delårsrapporten omfattar:

- Översiktlig granskning av den finansiella delen av delårsrapporten per 2020-08-31,
- Förvaltningsberättelsens innehåll,
- Hur kommunen redovisar hur väl det prognostiserade resultatet är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning (finansiella och verksamhetsmässiga mål).

Granskningen utgår från Vägledning 4, Granskning av delårsrapport, utgiven av Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen sker genom analytisk granskning och intervjuer med nyckelpersoner som är ansvariga för delårsrapportens upprättande.

En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt ISA och god redovisningssed i övrigt har. Detta PM är skrivet i avvikelseform och omfattar våra mest väsentliga iakttagelser och bedömningar.

Den granskade delårsrapporten fastställdes av kommunstyrelsen 2020-10-07 och fullmäktige behandlar delårsrapporten 2020-10-21.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef och redovisningsansvarig.

Iakttagelser och bedömningar

Lagens krav och god redovisningssed

Delårsbokslutets resultat

Den upprättade delårsrapporten omfattar januari – augusti 2020. Resultatet för perioden uppgår till 44,3 mnkr (16,6 mnkr). Kommunens prognos för helåret är beräknad till 43,5 mnkr. Bedömningen är att balanskravsresultatet kommer att uppnås till årets slut.

Delårsresultatet är 27,7 mnkr högre jämfört med motsvarande period föregående år. Det förbättrade resultatet förklaras av att skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning ökat mer (28,6 mnkr, 4,63 procent) än verksamhetens nettokostnader (1,2 mnkr, 0,2 procent). På grund av coronavirusutbrottet och rådande pandemi har Lysekils kommun erhållit extra tillskott om 26,5 mnkr i generellt statsbidrag, varav 18,5 mnkr är redovisade som en intäkt i bokslutet per 31 augusti.

Kommentarer till vissa poster i delårsbokslutet

Intäktsredovisning av de extra tillskotten på grund av Covid-19

Lysekils kommun har erhållit 26,5 mnkr i generellt statsbidrag vid två utbetalningstillfällen. Enligt RKR 2 – intäkter ska generella statsbidrag enligt huvudregeln redovisas om en intäkt i resultaträkningen så fort det är sannolikt att de ekonomiska fördelar som är förenliga med transaktionen kommer att tillfalla kommunen, det vill säga vid utbetalningstillfället. RKR har i remissyttrande¹ från september dock angett att de extra generella statsbidragen kan få fördelas ut schablonmässigt med 1/12 per månad under rådande omständigheter.

Redovisningen av de extra generella statsbidragen i Lysekils kommun har i delårsbokslutet hanterats med olika principer.

Den första utbetalningen i mars på 2,5 mnkr har redovisats som en intäkt i sin helhet, medan den andra utbetalningen i juli på 24 mnkr har schablonfördelats med 1/12, varav 8/12, 16 mnkr är redovisade som en intäkt per delårsbokslut i augusti 2020. Upplösning om intäktsredovisning av de generella statsbidragen har inte upplyst om i delårsrapportens redovisningsprinciper. Val av redovisningsprinciper ger inte någon effekt på helåret.

Bokföring av förändring i upplupna löner och semesterlöneskuld

Vi noterar att förändringen i upplupna löner och semesterlöneskuld inte bokförs vid delårsbokslutet. Förändringen i upplupna löner och semesterlöneskuld påverkar resultatet positivt om skulden minskar och negativt om skulden ökar från föregående avläsningstillfälle (årsskiftet). Nästa avläsningstillfälle är vid kommande årsskifte.

¹ Yttrande om vissa redovisningsfrågor med anledning av särskilda omständigheter kopplade till coronapandemin,

Följsamhet till RKR 17 – Delårsrapport

Kommunstyrelsen har ansvar för att RKR 17 – delårsrapport tillämpas vid upprättande av kommunens delårsrapport. Det innebär bland annat att delårsrapporten ska innehålla en förenklad förvaltningsberättelse med minst följande avsnitt:

- Händelser av väsentlig betydelse som inträffat under delårsperioden eller efter dess slut, men innan delårsrapporten upprättas.
- Upplysningar om kommunens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning.
- En redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten.
- En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen.

Vid vår granskning av delårsrapport per 31 augusti kan vi konstatera att rapporten innehåller en förvaltningsberättelse som består av redovisningsprinciper, en resultat- och balansräkning, kassaflödesanalys samt analys och slutsats. I avsnittet analys och slutsatser ingår rubriker "viktiga händelser", "utfall och prognos", "god ekonomisk hushållning" och "balanskravsresultat". Utifrån denna iakttagelse är det vår bedömning att kommunstyrelsen har fortsatt förbättringsområde att anpassa förvaltningsberättelsens dispositioner.

Balansräkningens uppställning

Kommunstyrelsen har ansvar för att den balansräkning som presenteras i delårsrapporten följer uppställningsformen enligt 6 kap. 2 § lagen om kommunal bokföring och redovisning. Vid vår granskning av delårsrapport per 31 augusti har vi uppmärksammat att balansräkningen i vissa delar avviker från den uppställningsform som anges i lagen. Utifrån denna iakttagelse är det vår bedömning att kommunstyrelsen har fortsatt förbättringsområde att anpassa balansräkningens uppställning utifrån lagens krav.

Vår bedömning

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsbokslutet per 31 augusti 2020 inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2020. Vi förordar dock kommunstyrelsen att se över förvaltningsberättelsens disposition till kommande delårsbokslut och balansräkningens uppställning till kommande årsbokslut.

God ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige har i samband med beslut om budget 2020 och plan 2021-2022 angett att en god ekonomisk hushållning innebär att Lysekils kommun ska eftersträva att skattemedel används kostnadseffektivt och ändamålsenligt samt att begreppet god ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv.

Kopplat till god ekonomisk hushållning har fullmäktige beslutat om tre finansiella mål:

1. Resultatmål: "Resultatets andel av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunala fastighetsavgifter". Mäts som ett genomsnitt på tre år. Målvärde är att resultatmålet ska uppgå till två procent.
2. Soliditet: "Andel av kommunen tillgångar som man klarat av att finansiera själv". Mäts över en treårsperiod och inkluderar pensionsförpliktelserna. Målvärde är att soliditeten ska förbättras.
3. Finansiering av investeringar: "Andelen av investeringar som har finansierats med egna medel. Investeringsutrymmet definieras av årets resultat plus avskrivningar samt nettot av försäljningar och köp av anläggningar". Mätt på ett genomsnitt av fem år. Målvärde är dels 100 % finansiering av egna medel för skatteverksamhet, dels 0 % finansiering för taxefinansierad verksamhet eller exploatering.

Inom verksamhetsperspektivet har fullmäktige beslutat om ett antal kvalitetsindikatorer och särskilda utvecklingsområden med utvecklingsmål. Kvalitetsfaktorer och utvecklingsmål ska enligt budget bedömas utifrån indikatorer och för att göra en bedömning utifrån god ekonomisk hushållning har fullmäktige angett att det är rimligt att kvalitetsfaktorerna i huvudsak har en positiv utveckling. För utvecklingsmålen gäller samma sak men i budget framhävs att särskild vikt måste ställas på de mål som direkt kan bedömas ha en positiv utveckling för kommunens ekonomiska ställning. Dessa utvecklingsmål är:

- Samverkansarenan Maritima Lysekil ska skapa tillväxt.
- I Lysekils kommun ska både bofasta och besökare erbjudas god livskvalitet och högkvalitativa upplevelser året runt.
- Antalet bostäder i Lysekil ska öka.

Kommunstyrelsens bedömning av förväntad måluppfyllelse

I förvaltningsberättelsen lämnas en samlad bedömning att kommunen kommer att uppnå en god ekonomisk hushållning. Bedömningen grundas på avstämningen av de finansiella målen och de tre utvecklingsmålen av särskild vikt enligt nedan:

Finansiella mål

1. Resultatmål: Prognosen för helåret pekar på ett resultat i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag på 4,5 procent. Bedömningen är att kommunen kommer klara resultatmålet för treårsperioden 2018-2020.
2. Soliditet: Förväntas ge ett positivt tal.
3. Finansiering av investeringar: Självfinansieringsgraden prognostiseras att uppnå 100 procent under en femårsperiod.

Utvecklingsmål av särskild betydelse

Av delårsrapportens förvaltningsberättelse framgår att kommunstyrelsen har valt att tolka att de tre utvecklingsmålen som är av särskild vikt också är de verksamhetsmässiga mål som fullmäktige har fastställt för en god ekonomisk hushållning. Enligt förvaltningsberättelsen har mål 1 och 3 en positiv utveckling och når en fullt godkänd nivå. Mål 2 når en viss utveckling med en acceptabel nivå.

Våra iakttagelser

Vi noterar att vissa indikatorer som ska mäta måluppfyllelse inte är tydligt formulerade gällande referensvärden eller riktning för förbättring, det vill säga att indikatorn endast visar ett utfall. Vi noterar vidare att vissa indikatorer som mäter utvecklingsmålen måluppfyllelse saknar ett värde avseende bedömt utfall 2020. Vi noterar exempelvis att värde till indikatorn "bostadsbyggande" kopplad till målet *Antalet bostäder i Lysekil ska öka* har minskat i relation till utfall 2018 och utfall 2019, samtidigt som utvecklingsmålet får en grön symbol (positiv utveckling och når en fullt godkänd nivå).

Uppföljning av kvalitetsfaktorer och övriga utvecklingsmål

I delårsrapportens avsnitt 7 och 8 finns en avstämning av kvalitetsfaktorer och övriga utvecklingsmål som fullmäktige angett inom verksamhetsperspektivet. Avstämningen görs utifrån nedanstående bedömningskala:

	Svårbedömt.
	Ingen eller negativ utveckling, verksamheten når inte önskvärd nivå.
	Viss utveckling, verksamheten når en acceptabel nivå.
	Positiv utveckling, verksamheten når en fullt godkänd nivå.

Kvalitetsfaktor	Förväntad utveckling
Målgrupp: Miljö/ekologi i kommunen	
Målgrupp: Folkhälsa och integration	
Målgrupp: Medborgarinflytande och verksamheter som möter medborgarnas behov	
Målgrupp: Tillväxt och samhällsutveckling	
Målgrupp: Ett starkt varumärke	
Målgrupp: Attraktiv plats att bo och leva på	
Verksamhet: Tillgänglighet och kommunikativ verksamhet	
Verksamhet: Intern kontroll	
Verksamhet: Stabil och utvecklande organisation	Följs inte upp
Medarbetare: Attraktiv arbetsgivare	
Medarbetare: God arbetsmiljö	

Våra iakttagelser

- Vissa indikatorer till kvalitetsfaktorerna som ska mäta måluppfyllelse har inte referensvärden eller riktningar.
- Samtliga indikatorer till kvalitetsfaktorer inom perspektiv målgrupp, med undantag för tillväxt och samhällsutveckling, saknar värde utfall delår 2020. Flera indikatorer saknar även värden för år 2019. I delårsrapporten beskrivs att förvaltningens uppfattning är att det sannolikt inte skett några större förändringar.
- För kvalitetsfaktorer inom perspektiv verksamhet omnämns inte kvalitetsfaktor *stabil och utvecklande organisation*. Vidare saknas värden utfall delår 2020 till de indikatorer som valts för måluppfyllelse kopplat till intern kontroll. I delårsrapporten beskrivs att arbetet med intern kontroll har förbättrats och fungerar bättre än tidigare år. Vad gäller *tillgänglig och kreativ verksamhet* saknas värden utfall delår 2020 till indikatorer som mäter måluppfyllelse.

Utvecklingsmål		Förväntad utveckling
1	Barn och unga är vår framtid: Alla barn och unga i Lysekils kommun ska ges förutsättningar för en bra hälsa och goda livsvillkor	—
2	Vi utvecklas genom lärande: Lysekils kommun ska vara en kreativ och kompetent organisation	◆
3	Vi tar ansvar för miljön: Lysekils kommun ska konsumera hållbarhet	—
4	Vi tar ansvar för miljön: Lysekils kommun planerar för ett hållbart samhälle	◆

Våra iakttagelser

- I likhet med kvalitetsfaktorer har vissa av utvecklingsmålen indikatorer inte referensvärden.
- För utvecklingsmål 1 och 2 saknas värden utfall delår 2020 till valda indikatorer som mäter måluppfyllelse. För utvecklingsmål 6 och 7 saknas värden utfall delår 2020 för vissa värden som mäter måluppfyllelse.

Vår bedömning

Kommunfullmäktige ska i enlighet med kommunallagen, i sin budget, fastställa såväl verksamhetsmål som finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Kommunstyrelsen ska följa upp målen i delårsbokslut och årsbokslut, där uppföljningen i delårsbokslutet syftar till att lämna en bedömning av förväntad måluppfyllelse till årets slut. Därefter ska revisorerna, utifrån kommunstyrelsens utvärdering och den översiktliga granskning av de finansiella rapporterna, bedöma om resultatet i delårsbokslutet är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat om.

Utifrån vår översiktliga granskning av kommunstyrelsens rapportering av måluppfyllelse och översiktlig granskning av den finansiella rapporteringen är vår bedömning att det inte har framkommit några omständigheter som ger oss anledning att göra en annan

bedömning över prognostiserad måluppfyllelse än den kommunstyrelsen har gjort vad avser de finansiella målen. Vidare är vår bedömning att vi inte kan bedöma om resultatet är förenligt med de verksamhetsmässiga mål som fullmäktige har beslutat för god ekonomisk hushållning.

Vi kan konstatera att kommunstyrelsen har tolkat att endast utvecklingsmål av särskild vikt utgör verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning. Vi anser att det är otydligt om denna tolkning ligger i linje med fullmäktiges beslut om ett verksamhetsperspektiv för en god ekonomisk hushållning såsom det anges i budget 2020.

Vidare har vi iakttagit att bedömning av förväntad måluppfyllelse av utvecklingsmål av särskild vikt, övriga utvecklingsmål och kvalitetsfaktorer är svårbedömt. Vissa indikatorer har inte referensvärden eller riktningar för utveckling som utfall kan stödjas mot i bedömningen om utfallet är förbättrat eller försämrat. Ett exempel är indikatorn "bostadsbyggande" där kommunens bedömning av utfall helår 2020 har minskat i jämförelse med utfall 2018 och 2019 samtidigt som kommunstyrelsen gör bedömningen att målet *Antalet bostäder ska öka* får en grön symbol (positiv utveckling, verksamheten når en fullt godkänd nivå). Vidare blir värden till flera indikatorer tillgängliga senare under 2020 eller först 2021. Således finns det inte någon utveckling av indikatorn, varför det blir otydligt hur kommunstyrelsen har bedömt förväntad måluppfyllelse. För vissa kvalitetsindikatorer och utvecklingsmål är utvecklingen svårbedömd då indikatorerna för dessa inte visar på en entydig utveckling eller att förändringar är marginella. Ett exempel är kvalitetsfaktor *Tillväxt och samhällsutveckling* som mäts med tre indikatorer. Värdet till en indikator är lägre 2020 jämfört med tidigare mätperioder och värdet på resterande två indikatorer är högre 2020 jämfört med tidigare mätperioder. En ytterligare iakttagelse är att orsakssambandet mellan kommunens verksamhet och en vald indikator i vissa fall är otydliga. Till exempel kvalitetsfaktor *Attraktiv arbetsgivare* med indikatorn andelen långtidsfriska. En anställds hälsotillstånd kan påverkas av många faktorer och det föreligger således inte ett tydligt orsakssamband mellan kommunens verksamhet och den valda indikatorn.

2020-10-13

Johan Osbeck
Uppdragsledare

Rebecka Äremann / Malin Ringedal
Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Lysekils kommuns revisorer enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.